

16.6.2023

Aika: 15.6.2023 klo 9.00-11:17

Paikka: Microsoft Teams -etäyhteydellä

Käsiteltävä asia:

Ilmoittaja Rautio Motorsport ja kilpailija Henri Hokkalan vetoomus koskien SM Pohjanmaa ralli -kilpailun tuomariston 20.5.2023 kello 21.10 tekemää päätöstä vastalauseen hylkäämisestä.

Läsnä: Jaakko Hietala puheenjohtaja
Jarno Sulasalmi juristijäsen
Risto Tuori juristijäsen
Anssi Kannas sihteeri

Rautio Motorsportin ja Henri Hokkalan vetoomus

Rautio Motorsport ja Henri Hokkala ovat 24.5.2023 jättäneet vetoomuksen koskien SM Pohjanmaa ralli -kilpailun tuomariston 20.5.2023 kello 21.10 tekemää päätöstä vastalauseen hylkäämisestä.

Vetoomuksen tekijä vaatii, että:

1. kilpailun tuomariston 20.5.2023 tekemä päätös vastalauseen hylkäämisestä kumotaan, vastalause hyväksytään ja kilpailutulokset palautetaan voimaan; ja
2. vetoomusmaksu 1000,00 euroa ja vastalausemaksu 300,00 euroa palautetaan kilpailijalle.

Vetoomuksen perusteet

Rautio Motorsport toimi ilmoittajana 20.5.2023 Seinäjoella järjestetyssä SM Pohjanmaa ralli -kilpailussa. Kilpailijaparina toimi Henri Hokkala (kuljettaja) ja Kimmo Pahkala (kartanlukija). Luokka oli SM2, auto Ford Fiesta Rally 3 ja kilpailunumero 12.

Asiaa koskeva olennainen tapahtumainkulku on seuraava:

Kilpailija ilmoitti käyttämiensä renkaiden FIA-viivakoodien numerot sarjasääntöjen art. 16.2.1 mukaisesti AKK:n asianomaisella lomakkeella 18.5.2023. Kysymys oli yhteensä kymmenestä renkaasta, joista jokaisen rengaskoodi oli 10 merkkiä pitkä.

Kilpailijan tullessa kesken kilpailun huoltoon, todettiin rengastarkastuksessa auton alta rengas, jota ei löytynyt autoon ilmoitetulta rengaslistalta. Tästä syystä kilpailunjohtaja sulki kilpailijan pois kilpailusta 20.5.2023 kello 14:35 tekemällään päätöksellä. Perusteeksi hylkäykselle kilpailunjohtaja esitti rallin SM-sarjasääntöjen 16-kohdan (rengasmääräykset). Kysymys oli käytännössä yksittäisen lomakkeella ilmoitetun rengaskoodin poikkeamasta alla olleen renkaan koodista (alla ollut rengas oli 5902361056, lomakkeessa 5902361059). Vetoomuksen mukaan poikkeamassa oli

16.6.2023

kysymys kirjoitusvirheestä ja asiassa ei ole edes väitetty, että autossa olisi käytetty enempää kuin sääntöjen mukaista 10 rengasta.

Ilmoittaja esitti tuomariston päätöksestä vastalauseen, joka hylättiin 20.5.2023 kello 21:10 annetulla päätöksellä. Perusteena hylkäykselle tuomaristo viittasi rallin sääntöjen kohtaan 4, mikä antaa kilpailunjohtajalle toimivallan sulkea kilpailija kilpailusta. Samassa yhteydessä tuomaristolle tehtiin vetoamisilmoitus asian saattamisesta AKK:n vetoomusoikeuteen.

Tuomariston kilpailusuorituksen ja vastalauseen hylkäämistä koskevat päätökset ovat vetoomuksen mukaan virheellisiä.

Vetoomuksen mukaan sanktioitavaa sääntörikettä ei ole aiheutunut. Kilpailussa käytettävien renkaiden enimmäismäärille on asetettu määräyksiä asianomaisissa kilpailun säännöissä sekä sarjasäännöissä Ralli SM 2023. Vetoomuksessa on vedottu kilpailun sääntöjen kohtaan 14.

Kilpailun sääntöjen kohdan 14 mukaisesti kilpailijalla on ollut oikeus käyttää kilpailussa enintään 10 rengasta. Tämä on linjassa sarjasääntöjen 16.4-kohdan mukaisen taulukon kanssa. Rengasmääräyksen noudattamisen valvomiseksi kilpailun sääntöjen kohdassa 14 ja sarjasääntöjen kohdassa 16.2 on asetettu määräykset käytettävien renkaiden FIA-viivakoodien numeroiden (rengaskoodien) toimittamisesta kilpailun järjestäjälle. Rengaskoodien ilmoitusmenettelyn tarkoitus on toimia välineenä sen valvomisessa, että kilpailussa ei käytetä sallittua määrää enempää renkaita ja siten hankita epäoikeutettua kilpailuetua toisten kilpailijoiden kustannuksella. Tämä näkemys on linjassaan myös FIA:n vastaavien sääntöjen (2023 FIA WORLD RALLY CHAMPIONSHIP SPORTING REGULATIONS) kanssa.

Kilpailun sääntöjen kohdan 14 mukaisesti kilpailijalla on ollut siis oikeus käyttää kilpailussa enintään 10 rengasta. Tämä on linjassaan sarjasääntöjen 16.4-kohdan mukaisen taulukon kanssa. Rengasmääräyksen noudattamisen valvomiseksi kilpailun sääntöjen kohdassa 14 ja sarjasääntöjen kohdassa 16.2 on asetettu määräykset käytettävien renkaiden FIA-viivakoodien numeroiden (rengaskoodien) toimittamisesta kilpailun järjestäjälle. Rengaskoodien ilmoitusmenettelyn tarkoitus on toimia välineenä sen valvomisessa, että kilpailussa ei käytetä sallittua määrää enempää renkaita ja siten hankita epäoikeutettua kilpailuetua toisten kilpailijoiden kustannuksella. Tämä näkemys on linjassaan myös FIA:n vastaavien sääntöjen (2023 FIA WORLD RALLY CHAMPIONSHIP SPORTING REGULATIONS) kanssa. Vetoomuksessa on vedottu kohtaan 13.1.4.

FIA:n sääntöjenkin mukaan rengaskoodeja käytetään vain sen valvontaan, että autossa on paikallaan samat renkaat renkaanvaihtojen välillä ja että autossa ei käytetä sallittua määrää enempää renkaita. Ilmoitettujen rengaskoodien täsmävyys käytettyihin renkasiin ei siis ole mikään itseisarvo. Näin ollen yksittäisen ilmoitetun rengaskoodin täsmävyudessa paikallaan olevaan renkaaseen ei ole kysymys varsinaisesta sääntörikkeestä. Varsinainen sanktioita aiheuttava sääntörike syntyy vasta, mikäli autossa käytetään enimmäismäärää enemmän renkaita.

Käsillä olevassa asiassa kilpailija on suljettu yksin sillä perusteella, että kilpailijalla on todettu rengastarkastuksessa auton alla rengas, jota ei löydy autoon ilmoitetulta rengaslistalta. Kilpailunjärjestäjän rengastarkastuksista on kuitenkin

16.6.2023

todennettavissa, että kilpailijan autossa ei ole ollut käytössä sallittua enimmäismäärää enempää renkaita. Näin ollen kilpailija ei ole syyllistynyt asiassa sääntörikkeeseen ja vastalause on hyväksyttävä.

Mikäli vastoin kilpailijan käsitystä katsotaan, että rengaskoodin poikkeama ilmoitetusta aiheuttaa itsessään sanktioivan sääntörikkeen, sääntörikettä ei ole aiheutunut tässäkin tapauksessa. Rengasnumerot ovat rengasvalmistajan antamia ja poikkeavat yksittäisen käyttäjän osalta täysin toisistaan. Käsillä olevassa asiassa yhdenkään ilmoitetun renkaan koodit eivät olleet lähelläkään toisiaan. Auton alla olleen renkaan koodi poikkesi ilmoitetusta vain yhden merkin osalta. Kilpailija on tarkoittanut lomakkeeseen merkitsemällä renkaalla auton alla ollutta rengasta. On äärimmäisen epätodennäköistä, käytännössä mahdotonta, että autossa olisi ollut paikallaan rengas, jonka koodi olisi poikennut vain yhdellä numerolla ilmoitetusta. Näin ollen rengasluettelossa ilmoitetun koodin on katsottava viittaavan yhden numeron poikkeamasta huolimatta auton paikoillaan olleeseen renkaaseen. Kilpailija ei ole tälläkään perusteella syyllistynyt asiassa sääntörikkeeseen ja vastalause on hyväksyttävä.

Vetoomuksessa on vedottu myös siihen, että tuomariston päätös on kohtuuton tai rangaistus on ylimitoitettu. Mikäli vetoomusoikeus katsoo, että vastalause ei ole hyväksyttävissä edellä selvitettyillä perusteilla, vetoaa kilpailija päätöksen kohtuuttomuuteen.

Kilpailussa sovellettavassa säännöstössä on kysymys yksityisoikeudellisista määräyksistä, jotka kilpailijat ovat hyväksyneet joko nimenomaisesti (esimerkiksi lunastamalla kilpailulisenssit) tai tosiasiallisesti osallistumalla kilpailuun. Sääntöjä on siten arvioitava sopimuksina oikeustoimilain tarkoittamassa mielessä. Oikeustoimilain 36 §:n mukaan, jos oikeustoimen ehto on kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan joko sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Kohtuuttomuutta arvosteltaessa on otettava huomioon oikeustoimen koko sisältö, osapuolten asema, oikeustointa tehtäessä ja sen jälkeen vallinneet olosuhteet sekä muut seikat. Oikeustoimilain 36 §:ää on sovellettu lajiliiton antamiin sanktioihin myös Urheilun oikeusturvalautakunnan ratkaisukäytännössä. Vetoomuksessa on vedottu ratkaisuun 2/2021.

Käsillä olevassa asiassa väitetyssä sääntörikkeessä on kysymys yksittäisen lomakkeella ilmoitetun renkaan koodin kirjoitusvirheestä (alla ollut rengas 5902361056, lomakkeessa 5902361059). Kilpailija on tarkoittanut lomakkeeseen merkitsemällä renkaalla auton alla ollutta rengasta. Asiassa on todennettavissa, että kilpailija on käyttänyt enintään sallittua määrää renkaita eikä mitään kilpailullista etua ole edes väitetty tapahtuneen. Näin ollen tuomariston viittaaman rallin sääntöjen 4-kohdan soveltaminen (kilpailusta pois sulkeminen) asiassa johtaa ilmiselvään kohtuuttomuuteen. Vetoomuksessa vedotaan myös siihen, että noudatettavissa kansallisissa säännöissä ei-ilmoitettujen renkaiden käyttämisestä ei ole asetettu nimenomaista rangaistusta. FIA:n alaisissa WRC-kilpailussa rangaistus sallittua useampien renkaiden käyttämisestä on ollut aikasakko – ei kilpailusta pois sulkeminen. Nyt kysymyksessä ei ole edes näin vakavasta rikkeestä, vaan puhtaasta kirjoitusvirheestä.

AKK:n vetoomusoikeudella on perusteet kohtuullistaa seuraamusta oikeustoimilain 36 §:n perusteella siten, että rangaistusta ei anneta tai rangaistukseksi katsotaan kansallisten sääntöjen 83 kohdan lievemmät rangaistukset kuten huomautus, varoitus tai sakko.

16.6.2023

Vetoomuksessa on lisäksi vedottu siihen, että rallin sääntöjen 4-kohdan mukaan kilpailunjohtajan tulee tehdä yksittäisiä kilpailijoita koskevat päätökset Tiedonanto kilpailunjohtajan päätöksestä -lomakkeella, missä on asianomaiset kohdat mm. päätöksen tiedoksianto ja kilpailijan kuulemista koskien sekä osoitus mahdollisuudesta tehdä vastalause. Edelleen 4-kohdan mukaan kilpailunjohtajan tekemä päätös viedään viralliselle ilmoitustaululle Tiedote kilpailunjohtajan päätöksestä -lomakkeella.

Käsillä olevassa asiassa päätöksiä ei ilmoitettu asianomaisella lomakkeella, vaan jollakin itse tehdyllä versiolla, missä ei ollut mm. mainintaa mahdollisuudesta tehdä vastalause. Tästä syystä asianomaista lomaketta ei ole myöskään viety ilmoitustaululle. Kilpailunjohtajan päätöstä ei ole siis tehty menettelyllisesti täysin oikein, mikä on otettava huomioon vetoomusta arvioitaessa.

Vetoomusoikeuden suullinen käsittely:

Vetoomuksen suullisen käsittelyn aluksi vetoomuksen tekijän asiamies Aleksi Välikangas esitti vetoomuksen keskeiset perusteet sekä kirjallisen aineiston, johon vetoomuksen tekijä vetoomuksessaan nojautuu ja asiassa kuultiin nimetyt henkilöt.

Vetoomuksen suullisessa käsittelyssä kuultiin tuomariston puheenjohtaja Jani Hännistä.

Vetoomuksen tekijän nimeäminä todistajina kuultiin:
Henri Hokkala, kuljettaja
Mikko Markkula, Rautio Motorsport
Risto Laine, todistaja, Pirelle

Kirjallinen päätösaineisto:

- Vetoomus liitteineen, 24.5.2023
- Autourheilun sääntökirja 2023
- Kilpailun tuomariston vastine, 2.6.2023
- Kilpailunjohtajan vastine, 2.6.2023
- AKK:n tekniikan lajipäällikön lausunto, 30.5.2023

16.6.2023

Suullinen käsittely:

Risto Laine kertoi häntä kuultaessa toimivansa rengastoimittaja Pirellin vastaavana henkilönä Suomessa ja Baltian maissa. Renkaiden FIA-koodi identifioi kunkin rengasyksilön ja valmistajat hankkivat ne FIA:n nimeämältä yhdeltä toimittajalta. FIA-koodilla seurataan renkaiden toimitusta tehtaalta jälleenmyyjälle ja toimitusketjua voidaan seurata koodin avulla järjestäjän järjestelmissä. Rengaskoodilla "09" päättyvä rengas oli toimitettu toukokuussa viikolla 19/2023 Latviaan. Kyseinen rengas ei ole ollut Suomessa tapahtumahetkellä, eikä sitä ole toimitettu Suomeen.

Laine kertoi olleensa kilpailussa paikan päällä ja sai tiedon tapahtuneesta jo kilpailun aikana. Laineen kanssa keskustelussa ei ole ollut kyse käytettyjen renkaiden lukumäärän kyseenalaistamisesta, vaan ainoastaan koodin virheellisyydestä.

Henri Hokkala kertoi, että hänellä oli puhelimessaan valokuvina renkaiden koodit, jotka hän kirjasi lomakkeelle puhelimen tiedoista ja lähetti lomakkeen eteenpäin torstai-illan aikana järjestäjälle hyvissä ajoin ennen lomakkeen toimittamiselle asetettua määräaikaan perjantaina. Lauantaina ensimmäisen ajolenkin jälkeen huoltoon tultaessa oli välikatsastus, jossa rengaskoodit tarkistettiin ja havaittiin, että yhden renkaan numerointi ei täsmää ilmoituksen kanssa. Tilanteessa todettiin, että renkaassa ja lomakkeen tiedoissa on yhden renkaan osalta yhden numeron ero. Huollon jälkeen kilpailijoiden yhdyshenkilö toi kilpailijalle tiedon, että heidät suljetaan kilpailusta, johon kilpailija ilmoitti tekevänsä vastalauseen. Vastalauseen käsittely tapahtui samana iltana kilpailun jälkeen.

Hokkalan mukaan koodin poikkeama johtuu hänen omasta inhimillisestä kirjoitusvirheestä.

Hokkala kertoi käyttäneensä kilpailussa yhdeksää rengasta. Katsastushenkilökunta tarkasti huoltoon tultaessa perjantaina auton alla olleet renkaat. Lisäksi lauantaina tehtiin yksi tarkastus ennen huoltoa niin ikään auton alla olleista renkaista. Lisäksi hän kertoi muista seurauksista, johon tapaus on johtanut.

Jani Hänninen kertoi, että tarkastukset tehdään pistokoemaisesti kilpailun aikana ja tarkastuksissa tarkastetaan auton alla olevia renkaita verraten niitä rengaslomakkeella ilmoitettuihin koodeihin. Muuta yleisluonteista tarkastusta ei Hännisen tiedon mukaan renkaiden osalta kilpailussa ole tehty. Hännisen käsityksen mukaan ei tarkasteta kappalemääriä, vaan ainoastaan koodeja. Hännisen mukaan tuomaristo ei ole ottanut kantaa käytettyyn rengasmäärään, vaan rengaskoodin poikkeamaan ilmoitetusta listasta.

Mikko Markkula kertoi, että MM sarjan rengastarkastusmenettely poikkeaa SM-sarjan menettelytavasta. SM-sarjan pistokoemainen tarkastusmenettely jättää aukon renkaiden lukumäärän aukottomaan valvomiseen. Markkula kertoi haitallisista seurauksista, joita tapauksesta on tullut tiimille, taustayritykselle ja kilpailijalle.

16.6.2023

Vetoomusoikeuden päätös:

1. Toimivalta

AKK Motorsportin sääntökirjan kohdan 105 mukaan AKK:n vetoomusoikeudella on ylin kansallinen tuomiovalta ratkaista kaikkien sen myöntämien lisenssien haltijoiden Suomessa kalenterikilpailuihin liittyvät kiistat. Vetoomusoikeudella on toimivalta ratkaista asia.

2. Ratkaisun perustelut

Asiassa kysymys rengaskoodilomakkeella ennen kilpailutapahtumaa kilpailun järjestäjälle toimitetuista renkaiden (10 kpl) yksilöintitiedoista ja näiden tietojen oikeellisuudesta.

Vetoomuksen tekijän esittämän selvityksen mukaisesti yhdessä renkaiden FIA-viivakoodien numeroista on ollut yksi virheellinen numero. Numerokoodin olisi tullut olla 5902361056, mutta se on ollut rengaskoodilomakkeessa virheellisesti 5902361059. Vetoomuksen tekijä on uskottavasti selvittänyt, että kysymys on ollut näppäilyvirheestä.

Vetoomuksen tekijä on kutsunut asiassa kuultavaksi Pirellin edustajan Risto Laineen, joka on kertonut, että rengaskoodilla 5902361059 oleva rengas on tosiasiallisesti toimitettu renkaan valmistajalta viikon 19 aikana Latviaan. Tämä huomioon ottaen vetoomusoikeus pitää myös selvitettyinä, että kyseisellä koodilla oleva rengas ei ole ollut ns. ylimääräisenä renkaana kilpailijan käytössä. Tämä seikka tukee myös vetoomuksen tekijän antamaa selvitystä siitä, että kyse on ollut näppäilyvirheestä rengaskoodilomaketta täytettäessä.

Ralli SM sarjasääntöjen 2023 kohdan 16 mukaan:

”16.2 Renkaiden merkintä ja tarkastus

16.2.1 Kilpailijan tulee toimittaa kilpailun turvallisuustarkastuksen asiapaperitarkastukseen omalla katsastusajallaan lista kaikkien kilpailussa käyttämiensä renkaiden FIA-viivakoodien numeroista Sarjan rengaskoodilomakkeella. Kilpailun säännöissä tai lisämääräyksissä voidaan antaa tarkempia määräyksiä. Lisäksi katsastajilla on oikeus tehdä renkaisiin ja vanteisiin haluamiaan merkintöjä. Mikäli kilpailijan käyttämissä renkaissa ei ole FIA-viivakoodia renkaan molemmilla puolilla, järjestäjä antaa kilpailijalle vaihtoehtoiset toimintaohjeet. Viivakoodien puutteesta on ilmoitettava kilpailun järjestäjälle viimeistään turvallisuustarkastusta edeltävänä päivänä, kilpailutoimistoon tai katsastuspäällikölle.”

Sääntökohdan tarkoituksena on valvoa kilpailussa käytettäviä renkaita ja niiden sääntöjenmukaisuutta ja kilpailijan vastuulla on huolehtia siitä, että annetut tiedot rengaskoodilomakkeella ovat oikein.

Rallin lajisääntöjen kohdan 4 mukaan: ”Mikäli näissä tai muissa asiaan liittyvissä säännöissä ei ole erikseen määritelty rangaistusta tehtyyn rikkeeseen, tulee

16.6.2023

kilpailunjohtajan rangaistus päätöstä määritellessään mieltä rikkeen tahallisuutta. Jos rike tai erhe on tehty selkeästi vahingossa, tulee kilpailijapari sulkea kilpailusta. Jos taas rike tai erhe on tehty tahallisesti tai hyötymistarkoituksessa tulee kilpailijaparin kilpailusuoritus hylätä.”

Tämä huomioon ottaen kilpailunjohtaja ja tuomaristo ovat toimineet kilpailun sääntöjen mukaisesti, kun kilpailun aikana suoritettua tarkastuksessa on havaittu, että autossa on ollut käytössä rengas, jonka FIA-viivakoodi on poikennut rengaskoodilomakkeessa ilmoitetusta koodista. Sääntö huomioon ottaen kilpailunjohtaja ja tuomaristo ovat mitä ilmeisimmin arvioineet, että sääntörikkomuksessa on ollut kyse vahingosta, josta sääntöjen mukaisena seurauksena on ollut kilpailusta sulkeminen.

Vetoomuksen tekijä on vedonnut myös seurauksen (kilpailusta sulkeminen) kohtuuttomuuteen oikeustoimilain 36 §:n perusteella ja siihen, että muun muassa Urheilun oikeusturvalautakunnan ratkaisukäytännössä seurauksen kohtuullisuutta on arvioitu myös oikeustoimilain 36 §:n perusteella.

Vetoomusoikeus toteaa, että oikeustoimilain 36 §:n mukaisesti: ”Jos oikeustoimen ehto on kohtuuton *tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen*, ehtoa voidaan joko sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Kohtuuttomuutta arvosteltaessa on otettava huomioon oikeustoimen koko sisältö, osapuolten asema, oikeustointa tehtäessä ja sen jälkeen vallinneet olosuhteet sekä muut seikat.” (korostus tässä).

Vetoomusoikeus toteaa, että ottaen huomioon vetoomuksen käsittelyssä esitetty selvitys siitä, että 1) kyse on ollut teknisestä kirjoitusvirheestä rengaskoodilomakkeen täyttämisen sekä siitä, että 2) virheellisellä koodilla oleva rengas on tosiasiaa toimitettu Latviaan eikä se ole ollut ns. ylimääräisenä renkaana kilpailijan käytössä, kilpailunjohtajan ja tuomariston päätös johtaa kilpailijan kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen. Kohtuullisuusharkinnassa kyse on aina yksittäistä tapausta koskevasta kokonaisharkinnasta, jossa soveltamiskynnys on myös oikeuskäytännössä asetettu lähtökohtaisesti korkealle. Tämän mukaisesti vetoomusoikeus katsoo, että kilpailunjohtaja ja kilpailun tuomaristo ovat toimineet tapauksen käsittelyssä sääntöjen mukaisesti, mutta vetoomusoikeudelle esitetty aineisto ja näyttö antavat tässä tapauksessa aiheen vetoomusoikeuden päätöksen mukaiseen lopputulokseen.

Päätös

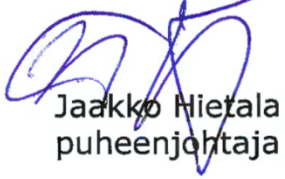
Vetoomus hyväksytään. Tuomariston 20.5.2023 tekemä päätös vastalauseen hylkäämisestä kumotaan ja tulokset korjataan vastaavasti.

Ottaen huomioon, että asiassa on kysymys yksinomaan vetoomuksen tekijän huolimattomuudesta rengaskoodilomakkeen täyttämisen, ei vetoomusmaksua eikä vastalausemaksua vetoomuksen tekijän vaatimuksesta huolimatta palauteta.

Allekirjoitukset seuraavalla sivulla.

16.6.2023

Vakuudeksi,

Jaakko Nietala
puheenjohtaja

Anssi Kannas
sihteeri